

نومرو : ۸۴

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

دائرة اجتهدده

" Idjtihad " Constantinople

دوردنچی سنه

اجتہاد

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۱۲ کانون اول ۱۳۲۹

آبونه

سنه لک آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

دل مستی^۱ مولانا

مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ پیر عبادت و طاعت فکریہ عرض ایدہ حکم . شرقك بلسكه الك بويوك پیر «عقل»ی اولان او «صاحب کتاب» دن صلاحیتدارانہ بحث ایتک بنم خدم دکلدرد . بومقالہی بانا الہام ایدن جلال نوری بك افندی در . او ، ۸۲ نومرولو (اجتہاد) ك ۱۸۰۸ نجی صحیفہ سندہ . «زوالی متصوفہ ایلہ محمد الامین کبی اولوالعزم پیر صاحب سیاستك ، ایجہ بیر دیپلوماتك ماهر پیر واضع دیانتك حیاتلری آا سندہ عظیم فرق واردرد . جزبہ کیم محی الدبیرہ عربی ربی چارہ مہول الدبیرہ رومی کبی در ریشہ زردہ محمد الامین کبی شہسوار میرانہ اہر آت زردہ ؟»

دیوردی . رقعہ یازی ایلہ دیزیلن عبارہ وباخصوص بچارہ مہول الدبیرہ رومی کبی در ریشہ عبارہ سی کو کلمدہ کی حیرانیتی ، مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ حقندہ کی حیرانیتی قایناندی .

(اجتہاد مجموعہ سی) ہر نوع اجتہادك حتی یکدیگریہ تماماً ضد اجتہادك سربست پیر معرضی اولدیغی حالا آکلاماش اولانلر (اجتہاد) ك ۸۲ نجی نسخہ سندہ کی بوفقرہ ایلہ بونسخہ دہ او قوناجاق سطرلرک جلال نوری بکك ذاتہ و اجتہادینہ حرمتك کالی او اجتہادہ مخالف اولان اجتہادك اظہارینہ اصلا مانع اولمادیغی کورورلر .

حقندہ ، مولانا جامی حضرت تلمیذینک

آن فریدون جہان معنوی

بس بود برہان قدرش مثنوی

من چہ کویم وصف آن عالی جناب

نیست پیغمبر ولی دارد کتاب . [*]

دیدیکی مولانا جلال الدین رومی حضرت تلمیذینہ (گوته) ،

[*] جہان معنویاتك بوفریدونك برہان فضل و مزینتی

اولاراق (مثنوی) کافیدر . بن بویوکسک روح حقندہ نہ

سویلمہ . پیغمبر دکلدرد ، فقط کتابی واردرد .

بنم کی عشقنہ صاحب اولمیان بر کی مسہیہ مفتون ایتدیکندن طولای طبعی تلغین و تشنیع ایدرم . عزیزدم ! ممکن ایسہ بنم خاطرہ می ، بنی تدفین ایدیکنر ؛ اونوتکیز . بونک ایچون نفسمک فداسی لازم ایسہ امریکنرہ منتظرہم .

۲۷ مارت ۱۹۰۰ محمد وسیم

اول بش کون صکرہ وسیم بك او طہسنی آچدیغی وقت ماصہ سنك اوستندہ اطرافی سیاه وبر معتاد آچیق کوندریلن بر ورقہ تبلیغیہ بولدی . وآچہدن مال شامت السنالی آکلای .

یکی کوی ؛ کانون اول ۱۳۲۹ مہول نوری

استانبول

- جلال نوری بک -

بواقلم سنو حانك ، بوماوای بہار انك ، بوروایوی و مستتی محیط خلقت آرانك حظوظات غم آکینیلہ تعذیبات نوشینی کلیر بردم کہ افراطیلہ جسمانی و روحانی ؛

بافاز طاقت و تاب آرتق اعصاب خرابمدہ ؛ و ترر ہپ اوزاقلردن کلن سسلر رابمدہ .. او اسرار - احتوا سسلر کہ اشعار طبیعتدر ، او ا کدار - آشنا سسلر کہ افاس سکونتدر

خیالم متصل مجذوب اولور سحر مسافاتہ ! افقلردن دمامد دیکلرم بر نغمہ دعوت ... فقط بیلیم نہ جنتدر ، بو حس آباد علویت

ناصل بر سرمدی محراب حیرانی نمایانم ،

ناصل بر موطن خویلا و عشقمدر کہ بن حتی ایچندن چیقیدیغیم کون نادیم ، بدبخت و نالانم .

جہانگیر : ایلول ۱۳۲۹

فائق علی

(شیلهر)، (فردوسی)، (هومر) کیی داهیلردن در.

سر بزمین دم بهوا میکنند

کوی عبادات خدا میکنند *

دیه بیلیمش اولان مولانا جلال الدین رومی حضرتلری

عبادت جز از خدمت خلق نیست

تسبیح و سجاده و دل نیست [*]

دین سعدی قدار حقیقت اشیا به انفاذ نظر ایتش دیمکدر.

« ان صلاتی و سایر عباداتی لراثة الناس و لحفظ حدود

الشرع لا حاجة لی فی و صلت الی وطنی الاصلی »

دین ذات، اهنک اسلامه یکی بیرنوطه ویرمش دیمکدر.

محی الدین عربی نك (فصوص الحکم) ینک ایچندن

چیقامادم اونك ایچین هیچ بیر شی سویله بهم . فقط

مولانا جلال الدین رومی حقنده بی پایان حیرایتلرم واردر.

بو مقاله نك عنوانی « دل مستی » مولانا » قویدم .

چونکه اونك فلسفیات و علمیاتندن بو کون بحث ایدمک

دکم اوایشی دها ککیش و دها متحمل بیر زمان و مکانك

ورود و حصوله تعلیق ایتیه مجبورم : ۶۶۸ سنه اول

(قونیه) ده غروب ایدن بوذا کونشنک ماورای هزاردن

کلن اشعه سنه تحمل ایدمک کوزلر حالا بیله آذر .

بو عصرك ، شبهه سز اك بویوك فیلسوفلرندن اولان

« جنائیات ، قریمونولوجیا » Crimenologie نامیله عادتاً

یپ یکی بیر علمك واضعی و محیسی عد اولونان

لومبروسو Lombroso نك وضع و احیا ایتدیکی نظریات

وا حکام حضرت مولانا نك

« الشی من شقی فی بطن ام

من سمات الجسم يعرف خالهم »**

بیتنه اجمال اولونمشدر .

شیمدی حضرت مولانا نك حسن ولایتناهیته مشتاق

[*] عبادت ، عباد الله ایلك ، خدمت ایتکدن غیری

بیرشی دکدر . عبادت [طریقت] تسبیح ایله سجاده ایله .

دلک کینمکه دکدر .

[**] جانی آدم آناسنک رحنده جانی اولارق وجود

بولور . و جانلرک سیالرنده ، حالرنی معرف و Stygmate

دینلن اعراض جسمانیه وثابته لری واردر . بیر حدیث شریفده

« سعید آدم دها رحم مادرده ایکن سمیددر » مآلنده در .

وبواشتیاق ایله مست اولان روح شاعریته نظریتمی

چویرم دیکله یلم ؛ سویله یین یا خود سویله تن مولانا

جلال الدین رومی در . وبوشعرلر « مستی » جلال الدین

عنوانی آلتند طوبیلا نمشدق :

کونشك قلبی چاریور ، اشتیاقلرله یاناراق چاریور .

دکیز ، ککیش دکیز ، اشتیاقلرله قاباراق بیر بولک

کیی خلجانده .

اشتیاقلرله طوپ طولو اولان یورکم ، چاریور ،

تظلم ایدیور و آغلا یور .

کونش سنك روحكدر ، کونشك اشعه سی سنك

روحكك آتشریدر ، ای محبت ، ازلی محبت !

زرین ییلدی زلر سنك فکیرلرکدر ، سنك فکیرلرک

زرین غبارلیدر . ای محبت ، ازلی محبت !

یاز روز کاری سنك نفسکدر ، سنك دوداقلرک

نفسه سیدر . ای محبت ، ازلی محبت !

عشق آکین چیچکلر سنك تحسیرلرکدر ، سنك

نظرلرک و بوسه لرکدر ، ای محبت ، ازلی محبت !

قادرین . . . قادرین سنك اك حار بوسه لرکك اك علوی

چیچکیدر ، ای محبت ، ازلی محبت !

مینارهنك باشنده بیر مؤذن کیی ، قر سواده نرم

ایدیور .

عاشق کامللری چاغیریور ؛ قر ، اونلری عبادته

دعوت ایدیور .

قر ، هرکسه دیورکه : اویانگر ! « باغیر اراق سزه

محبت بویوکدر ؛ سویگر ، سویگر ؛ جمله گر یانگر . » دیور

کیجه معشوقه درم : کیجه ، بانا پر حسرت عرض

وجود ایدر ؛ عمان ، کیجه نك صولغون قلبنك انمکان

ایتدیکی آینه در .

روحلر ایکیشر ایکیشر دور ایدرلر ، روحلر

باش دونمه سنه طوتولمشلردر محبت کردادینه دوشلر

تخسره ئولورلر. گلر، عاشقلر استغراقی اروا ایتک
ایچین عطرلرینی نشر ایدرلر. عاشقلرک مصاحبه لرینی اخلاص
ایتمک ایچین، کره ارض، کیجه، صوصار.

معشوقه مه کیجه نك اوزون سیاه صاچلرینی ویردک.
گوزلرینه ییلدیزلرک حسن آتشینی قویدک. وجودینه قمرک
محزون صولغونقلرینی صاحبک.

ای الله سہابی دوداقلر مه یاقلاش دیرماق ایستہ دک دکی؟

قمرک اروا ایتدیکی وادیلر، ارہسنہ باشمی قویوب
اویودیغم مہلرکی و سیرین شفق کوزلرکک طلوعی
آکدیریر.

قوم اوزہ رندہ قانادلرینی چارپان سیاه قیرلانغیجیلری
گوردیکم وقت سنک تیرہین کوزقاپلرکی دوشونورم.
بیر غوغایہ آتیلدیغم واولن قوشلر گبی دوشن
قافالر آراسندہ بولوندیغم وقت آنجاق سنی
دوشونہرک تبسم ایدہرم، قیلجلر وجودیمی ایصیردقلری
وقت، ای دیشی آرسلان، سنک بیاض دیشلرکیک
وجودمدہ آچدیغی محبت کللرینی دوشونورم.

چولک چاقیل طاشلری صاری دودہلرک آياقلری
آلتندہ شیقیردار.

دوہجی ترنم ایدہر، قیرمیزی افقدہ گونش باتار،
چول، بیر حرب گونی گبی توتر.

دوداقلر صوصامش، مفکرہلر، خیالاتہ دالمشدر.
قادینلر، پنہ اییکدن تختروانلری ایچندہ کوزلرکک
ترکینی، وانیلرک ایگلہ یجکی و عاشقلرک یکدیگرینہ
تقرب ایدہجکی ساعتمدہ کیجهلہ یین، گوزلرکک عشق آلود
چیچکلرینی قاپارلر.

دشمنلرکک قافالری، میزراقلرکک دمیری اوزہ رندہ
آغلارلر.

وجودک، ایچندہ گوزل بیر ییلان ساکن اولان

عوالم، محبت کردبادی ایچندہ یووارلاناراق
کوتورولورلر.

دالغہلر، مفتون، محبتلہ گومورده یہرک قرہ دوغرو
یوکسہ لیرلر.

اورمانلردہ بویوک آرسلانلر، دیشی آرسلانلرہ
دوغرو، محبتلہ، باغیریرلر.

محبت، ای قادر کل بورا، ہر کسہ قوتکی حس
ایتدیریورسین. بنی آل، بنی یاق، بنی ئولدور،
ئیشکلرکک بنی وور.

کیجه نك کوکسندہ فسونکار بیرنی ایکلہ یور. دگرک
دالغہلری قمرک آلتندہ رقص ایدیور.

بو اقشام بوتون جہان، محبت نغمہلری وئی ہوارلیہ
تیرہ یور.

بیر چہرہ نك کوزلرکی اوکندہ نیچین تیرہ یورسین؟
بیر سنک صداسیلہ نیچین صاراریدیورسین؟ اوح!
قادین کوزلرینی تماشا ایدرکن نیچین باش دونمہ سی حس
اییدیورسین؟ فانی دوداقلری اوپرکن نەدن ئولیور کی
اولیورسین؟ حسن بشرینک شەشە سنی، دیمک، کہ مدہش
سہلری فاش ایدیور.

دوغرودن دوغروہ کونشہ باقامازسین، فقط
کونشک قرہ حسن ویرن عکس ضیاسنی تماشا ایدیورسین
عینی وجہلہ، روحلرک کولشندہ دوغرودن دوغروہ
باقامازسین؛ فقط کوزل بریوز اوزہ رینہ صاچیلان نورینی
تماشا ایدرسین، متأثر اولور آغلارسین وقارشیسندہ روحک
تخسیر واشتیاقلر ایچندہ بوکالیر.

چولک اورتہ سندنہ ماوی بیر صو طانیرم؛ سوکلیم
اوسنک کوزلرکدر. بنم اشتیاقلرم قیرمیزی آلوردر.
اورادہ تسکین عطش ایدرلر.

کیجهلہ یین ییلدیزلر، عاشقلرک ملاقاتلری ایچین یانارلر.
چیچکلر کیجهلہ یین، عاشقلرکک باش باشہ قونوشمالرینہ

نوردن بیر سرایه بگزر: سنڭ روحڭ ییلان در. وجودڭ
مفتون اولان عاشقاری ئولدورور.

بوسه لرڭ سام روزکاری گیی در: تماس ایتدیکی
دوداقلاری قوروتور و یاقار.
حسنڭ مشئوم بیر آغاچ در: روحلر اونڭ کولکه سنده
ئولورلر.

کوزلرڭ صوی قوشلرینڭ کوزلری در. صاچلرڭ، قوم
تپه لرینڭ اوستنه اینن کیجه کیی، اوموزلریکڭ اوزه رینه
دوشر. کوزلرڭ شمشکلر در، که ووروب ئولدوردکلرینی
کوره رک گولرلر.

سن بیر حرب گوننده کی اولوم گیی گوزلسین. عینی
زمانده قرله و ییلدیریم ایشیغیله تنویر اولونان بولوطلر
کیی لطیف و مدهش سین.

سن نه قادر عاشقاری هلاک ایتدڭ!
سنڭ روحڭ مزارلره و قوشلره طولو بیر مزارلق در.
کوزلرڭ پارلایان سلاخلر کیی صوئوقدر.
کسیلمش باشلرڭ دوداقلرند آچیلان منکشه لری
سیر ایتیمی نیچین سوییورلر؟

کونش، آتشین روح، سن نهرلری، گوللری، شبنملری
ارضڭ قانی، چیچکلرڭ روحلرینی، سن بزم حیاتی،
نفعه منی ایچورسین.
ای کونش، دیمک که سنده عاشقارڭ قابل تطمین
اولمایان اشتیاقلری وار.

سو، یان، آه ایت، عشقدن ئول. یاز موسمی نڭ
سماسی کیی بورکڭ آتشله کوزلرڭ یاشله طولو اولسون.

هریری سمانڭ بیر اوچنده بولونان ایکی ییلدیز، یکدیگرلرینی
چاغیریرلر، اوح نه قادر اشتیاقلره، اهتراز ایدن اوزون
نظرلرله یکدیگرینی نه قادر متألما نه چاغیریرلر!
سمانڭ بیر اوچندن دیگر اوچنه ایکی ییلدیز یکدیگرلرینی

چاغیریرلر و آغلارلر؛ کیجه نڭ سکوتی آره سنده باغیریرلر:
«الله، الله، بزی نیچین آیردک؟»

محبت، عجیب شراب! سیراب ایتدیکلرڭ سنی
ایچدیکن صوگره دائما کندیلرینی داها زیاده صوصاش
بولورلر.

سومکده صبر سز گلرلر، یشیل لیا سیرینی پیرتارلر،
تازه سینهلرینی آچارلر، کونشڭ آلتون دوداقلرینه
اوزاتیرلر.

گلرلر، صولغون زانباقلر، منکشه لره، عشق اودیه
اریه رک ئولورلر.

ای جلال الدین، محبت ئولدورور: هر سومک ایستین
ئوله یه مجبوردر. محبت یاقاره، محبت صولدورور: محبت
ایلک بوسه سی ئولومکده سنی ایلک اوپمه سی در.

دکز سماره دوغرو یوکسه لیور. اورمانلر سماره
دوغرو یوجه لیور روحلر سماره دوغرو اعتلا ایدیور.
الله! الله! نه آرایورلر!

(دل منی «مولانا») یه کله جڭ نسخه (اجتهاد) ده دام
ایده جکم.

۲۰ کانون اول ۱۹۱۳

در قنور عیبه الله هیرت

آمریقاده تیاترو

صنعت نه زمان وسیله کسب وکار اولمش، نه زمان
براحتراض اقتصادی تولید ایتش ایسه اوزمان اصلندن
برپارچه سنی غائب ایتشد. تیاترو جیلنی حیووات تجارتی
قیلندن عد ایدن آمریقالیرلرڭ شبهه سز بوخصوصه کی
مسلك اقتصادیلری صنعت نامنه شایان مؤاخذه در. فقط
برکرده اونلرڭ احوال روحیه لرینی مادام سیمندن
دیگله لم که اصل بزم جان قولاغزله دیگله مه من ايجاب
ایدن جهت بودر: